

Sosiaalihuollon tiedonhallinnan ja ICT-kehittämisen tarvemäärittely

POSOTE20-digipalvelut ja UNA-info 25.5.2021

Projektin tausta ja tavoite

- Kyse on UNA Kaari -ohjelmassa, laajassa yhteistyössä toteutettavasta sosiaalihuollon toiminnan tarpeista lähtevästä valmistelusta
 - Etelä-Pohjanmaa, Kainuu, Keski-Pohjanmaa, Lappi, Länsi-Pohja, Pirkanmaa, Pohjois-Savo, Pohjois-Pohjanmaa
- Hyvinvointialueella vaaditaan alueen keskitetty rekisterinpitäisyys
 - Yhtenäistetty asiakastietojärjestelmäratkaisu pitää kilpailuttaa
 - Kilpailutusta varten pitää laatia tarvekuvaus
 - Alueellisen toiminnan toteuttaminen edellyttää joka tapauksessa järjestelmien yhtenäistämistä toteutuu sote-uudistus tai ei
- Sosiaalihuollon Kanta II liittyminen viimeistään vuonna 2024
 - Alueen liittyminen usealla järjestelmällä vs. yhdellä järjestelmällä
- Projektissa tuotetaan dokumentaatiota, jota voi hyödyntää tietojärjestelmiä kehitettäessä
 - Kerätään tarpeita, vaatimuksia ja kehittämisideoita sosiaalihuollon ammattilaisilta
 - Kartoitetaan niin uusien teknologioiden mahdollisuuksia kuin sosiaalihuoltoon tarjottavien ratkaisujen tilannetta ja kehitysnäkymiä
- Mahdollisista hankinnoista alueet päättävät erikseen
 - Projekti ei sido yhteiseen kilpailutukseen

Pohjois-Savon alueprojekti

- Projektiryhmä: Hankepäälikkö Sami Haapamäki, Projektipäälikkö Päivi Röppänen, sosiaalihuollon asiantuntija/arkkitehtuuriasiantuntija Seija Jääskeläinen, hankinta-asiantuntijat Jarmo Antikainen ja Matias Epelä
- Ohjausryhmän järjestäytymiskokous 15.4.
 - Puheenjohtajaksi valittiin Ritva Pääkkönen (Y-S SOTE) ja varapuheenjohtajaksi Anne-Maria Kolari (Kuopio)
 - Jäsenet: Sami Haapamäki (Pohjois-Savon UNA hanke), Sirpa Halmemies (Lapinlahti), Anne Kauhanen (Pielavesi/SawoGrow-alueen sosiaalihuolto), Teppo Kunnari (UNA Oy), Mika Maaranen (Varkaus), Jani Nuutinen (Tervo/SawoGrow-alueen tietohallinto), Minna Pitkänen (Siilinjärvi), Elina Puranen (Pielavesi), Päivi Röppänen (Istekki, sihteeri), Helena Vesterinen (Kaavi)
- Keskeisenä tehtävänä alueellisen tahtotilan kirkastaminen
 - Yksi yhtenäinen järjestelmä alueelle vai nykyisten järjestelmien kehittäminen
 - Aiheesta järjestetään keskustelutilaisuus **26.8. klo 12-15**

Projektin vaiheistus

Vaihe	Tarkoitus	Tuotos	Hyöty
1. Hallinnointi, organisointi ja ohjaus	Projektin toteutuksen tarkempi suunnittelu, viestintä ja johtaminen. Tarvittavien resurssien kiinnittäminen UNA-projektitoimistossa ja alueilla. Projektin ohjausryhmän ja alueiden projektipäälliköiden/vastuuhenkilöiden nimittäminen. Alueen sisäinen organisoituminen.	<ul style="list-style-type: none"> • Projektisuunnitelma • Projektin henkilötason resurssointi UNA-projektitoimistossa ja alueilla • Projektin ohjausryhmän kokousasiakirjat ja tilannekatsaukset • Projektin loppuraportti 	<ul style="list-style-type: none"> • Projektin tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävä projektin johtaminen ja hallinnointi • Asiantuntevat ja riittävät resurssit projektin tehokkaaseen ja laadukkaaseen toteuttamiseen • Päätöksentekokykyinen projektin ohjaus • Toimiva viestintäverkosto alueiden ja UNA-projektitoimiston välillä
2a-f. Vaatimusten koostaminen, määrittely ja validointi	Aikaisemmin tuotettujen vaatimusaineistojen hyödyntäminen vaatii soveltuvien aineistojen validoinnin, aineistojen ajantasaisuuden. Sosiaalihuollon prosessikuvausten ja käytötapauksen läpikäynnillä voidaan sulkea tarkemmasta alueiden ammattilaisten kanssa tehtävästä validointityöstä vaiheet, joihin on jo sitovat vaatimukset. Samalla tulee kartoitettua ne alueet, joissa toimintaa tulisi kehittää, sekä kehittyvän toiminnan asettamat vaatimukset uusille tietojärjestelmille. Validoinnin tavoitteena on tuottaa sosiaalihuollon toimintalähtöiset, yhdenmukaiset ja ajantasaiset vaatimukset, jotka asemoituvat muihin palveluihin.	<ul style="list-style-type: none"> • Ajantasaistetut, siistityt, ja katselmoidut asiakas- ja palvelukohtaiset prosessit <ul style="list-style-type: none"> • prosessien luokittelu (arkkitehtuurikuvauksen valmistuttua) • Validoidut, katselmoidut ja hyväksytyt käytötapaukset <ul style="list-style-type: none"> • käytötapauksien luokittelu (arkkitehtuurikuvauksen valmistuttua) • Validoidut, katselmoidut ja hyväksytyt vaatimukset <ul style="list-style-type: none"> • vaatimuksien luokittelu (arkkitehtuurikuvauksen valmistuttua) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuvauksia sote-organisaatioille toiminnan muutoksen toteuttamisen ja järjestelmien kehittämisen tueksi • Aiemmat määrittelyt ovat useamman vuoden takaiset. Tarkastetaan mitä on muuttunut (prosessit, välineet, hankinnan tarve) • Yhteinen tietotaso ja sitoutuminen kaikille osallisille • Vaatimukset sosiaalihuollon hankintaa varten sijoiteltuna
3. Markkinatutkimus ja markkinavuoropuhelu	Saada uutta tietoa ratkaisuun saatavilla olevista nykyisistä tai kehitettävissä olevista mahdollisuuksista. Saadaan tietoa markkinoiden kyvykkyydestä ja laajuudesta tarjota ratkaisua.	<ul style="list-style-type: none"> • Markkinavuoropuheluilmoitus • Markkinavuoropuheludokumentaatio 	<ul style="list-style-type: none"> • Sosiaalihuollon järjestelmäratkaisun käyttäjät saavat paremman kuvan mahdollisuuksista ja voivat kuvata toiveensa paremmin kehittämistä ja hankintaa varten • Lisätään ymmärrystä markkinoiden kyvykkyydestä erilaisiin sosiaalihuollon ratkaisuihin • Lisätään markkinoiden ymmärrystä sosiaalihuollon ratkaisuun liittyvistä tarpeista • Parempi kyvykkyys määritellä hankinnan kriteerit
4. Määrittely tietojärjestelmien tulevista tarpeista ja niiden vaihtoehtoisista toteutus- tai hankintamalleista	Pohjautuen määrittelyyn tietojärjestelmien tulevista vaatimuksista kuvataan vaihtoehtoiset toteutus- tai hankintamallit.	<ul style="list-style-type: none"> • Tarvekuvaus • Tarpeiden ja vaatimusten painotukset 	<ul style="list-style-type: none"> • Osalliset saavat ymmärryksen mahdollisista toteutus- tai hankintamalleista, joiden kautta voivat tehdä aluekohtaiset päätökset kehittämisestä tai hankinnasta

Asiakas- ja palvelukohtaisten prosessien validointityöpajat

- Työstetään prosessin tavoitetilaa yhdessä moniammatillisissa ryhmissä kuvitteellisen asiakastarinan kautta
 - Asiakastarina toimii pohjana tulevaisuuden sosiaalipalveluiden ICT-tarpeiden määrittelylle
 - Luodaan asiakastarinoista päivitetty 2.0 versiot
- Vahvistetaan asiakasnäkökulmaa asiakasedustajien kautta
- Priorisoidaan asiakastarinassa esiintyvät tarpeet/ratkaisut ammattilaisen näkökulmasta.
- Työpajoissa käsiteltävät asiakastarinat
 - Perhe Espoolainen: Perheellä lastensuojelun asiakkuutta ja muuttaneet Tampereelta Espooseen.
 - Essi Etelä-Savolainen: Essillä on insuliinidiabetes ja päihdeongelma. Hän on saamassa lapsen, joka syntyy kehitysvammaisena. Lapsen isä osallisena.
 - Matti ja Marja Ikä-Mikkiläinen: Pariskunta, joilla yksityisiä palveluita. Matti sairastunut äkillisesti ja huolehdittava Marjan asiat sekä arjen sujuminen Matin kotiuduttua.
 - Zahra ja perhe: Maahanmuuttajaperhe, lapsella mahdollisia kehityshäiriöitä.
 - Perhe Tamperelainen: Eroprosessi, lastenvalvojan sopimukset. Lapsen koulunkäynnin haasteet ja perheneuvolan tapaamiset.
 - Kaikki prosessit: Yhteinen läpikäynti työpajoihin osallistuneille

Esimerkki tarpeiden/ratkaisujen priorisoinnista - Case Essi Etelä-Savolainen

Toiminto	Toiminnon lyhyt tarkentava kuvaus <i>Voitte kirjoittaa tähän myös kommentteja/kysymyksiä.</i>	Miten tärkeä toiminto on ammattilaisen ja asiakkaan näkökulmasta? (Merkitse A = asiakas; S = sote-ammattilainen)		
		Pakollinen	Hyödyllinen	Ihan kiva
Terveystoimittaja tekee lähetteen ja järjestelmä tekee ajanvarauksen HAL-poliklinikalle	Lisäksi heräte / toiminto siitä, että puolison puolesta myös yhteydenottopyyntö tai lähete.		S, A	
Automaattinen uuden ajan varaaminen, jos asiakas ei saapunut varatulle käynnille & ilmoitus asiakkaalle	<ul style="list-style-type: none"> Jos järjestelmässä havaitaan, ettei Essi ole saapunut varatulle käynnille, varataan hänelle automaattisesti uusi aika, mistä Essi saa ilmoituksen palvelun kautta. Asiakkaan ja järjestelmän vuorovaikutus, pois sote-ammattilaisen työstä 	A, S		
Sosiaalityöntekijä saa herätteen käyttämättömästä HAL-polin vastaanottoajasta	<ul style="list-style-type: none"> Herätteen myötä omasosiaalityöntekijä voi ottaa Essiin etäyhteyden varmistukseksi, että Essillä ja Jarkolla on arjessa kaikki hyvin. Sitoutuminen tai sen puute on huoli Kooste, ei ehkä joka kerta. Kk-kohtainen kooste kokonaiskuvan saamiseksi 	S, A		
Sosiaalityöntekijällä on käyttämänsä järjestelmän kautta näkyvillä selkeä kokonaiskuva perheen käyntitapahtumista sekä sen hetkisestä terveyden- ja elämäntilanteesta	<ul style="list-style-type: none"> Mitä tietoa kokonaisnäkymässä tulisi olla? Essin tapauksessa seurat (tulkinnat/liikennevalot, ei labratulokset), käynnit, raskauden vaihe, diabetes, perusterveystiedot - herätteet tiettyjen sääntöjen mukaan Päihdepsykiatrian kannalta tutkimukset, diagnostiikka, lääkitys, olennaista / uutta psyykkisessä tilassa Kooste eri itsearvioinneista (esim. Psyykkinen tila) - 'fiilis' Liikennevalotulkinnat eri asioista 	S	A	

Digi-sots tietoisikut

- Tukevat varsinaisissa työpajoissa tapahtuvaa sosiaalihuollon prosessien kehittämistä
- Antavat monipuolisen näkymän siihen, miten moderneja digitaalisia ratkaisuja hyödynnetään erilaisissa palveluissa ja ratkaisuissa
- Aiheena mm. Medanetsin mobiiliratkaisut, Buddy Healthcaren asiakaspolun ohjaus, MIELI ry:n verkkopalvelut, Aster- ja Apotti-hankkeiden sosiaalihuollon ratkaisut, Tieran digiratkaisut ja Telian prosessimallinnuksen, -ohjauksen ja -automaation ratkaisut
- Videotallenteet ja esitysmateriaalit löytyvät Teamsista (UNA Kaari / Yleinen / Tapahtumat ja infot / Digi-sots) ja tallenteet ovat myös YouTubessa

Projekti etenee

- Sosiaalihuollon käyttötapaustyöpajat kesälomien jälkeen
 - Lisäinfoa ajankohdista ja ilmoittautumisesta tulossa lähipäivinä
- Tarvittavien arkkitehtuurikuvausten valmistelu ja työstäminen
- Tarvekuvauksen kommentointi, tarpeiden ja vaatimusten painotukset
- Markkinakartoituksen ja markkinavuoropuhelun valmistelu
- Päätökset hankintaan ja kilpailutukseen lähtemisestä

Yhteystiedot

Päivi Rökkänen paivi.roppanen@istekki.fi

Seija Jääskeläinen seija.Jaaskelainen@kuopio.fi